

Arbejderkvindens Oprør

Christian Christensen

30. juni 1912

Børn! Børn! Flere børn! Lyder råbet over alverden. Det er ikke alene i Frankrig, produktionen går tilbage, men så godt som i hele den kapitalistiske verden lyder nu råbet: Flere børn til fabriksmateriale, flere til udbytte, flere til kanonføde! Og i Frankrig, hvor manglen er begyndt at blive følelig, raser fabrikanter, militarister, børso- og bankmænd, finans- og statsmænd, hele dette kobbel af vampyrer, der snylter på det arbejdende folk. Men Frankrigs underklassekvinde står kold og rolig og smiler af udbytternes afmægtige raseri.

De har tvunget vor klasse ind i det industrielle slaveri, ind under kapitalismens blodige forbandelse, ind i sorte fabrikkers helvede og ind i skidne kasernes snævre huller. De har ofret vor ungdom i slaveri, de har myrdet os på de store slagmarker, de spiller daglig terning om vor livsskæbne på Børsernes brogede brætter. De regner vort sind og vort håbløse arbejde ud i renter og dividende, og på vort tålsomme sind rejser staterne stadig nye lån til at betrygge udbytningen og slaveriet yderligere med. De har formet vor legemer og tildannet vor ånd efter deres interesse; alt har de formået med menneskematerialet, når først det var til stede. Men én ting formår de ikke, og det er at skabe det – at skabe det lille barn, hvoraf snyderen og soldaten senere bliver til. Det kan de ikke, det må de lade os om, det må de lade vore kvinder om.

Og hvem havde vel tænkt, at den foragtede underklassekvinde en gang skulle gøre oprør, at hun, netop hende, den uvidende, hende, der i stille tålmod gennem årtusinder har båret alverdens sorgtunge byrder på sine spinkle skuldre. Ja, hvem havde troet, at hun en gang ville få slavemøllen til at knage i sin sammenføjning og vakle i sin grundvold.

Åh nej, thi kun få har endnu tænkt til bunds i tilværelsens brogede mangfoldighed og set, hvad der bærer slaveriet oppe. Og hvem havde regnet med kvindens oprør i hendes stilling som mor til den fordømte og foragtede slaveyngel.

Hende, som i oldtidens gry var den svageste og blev fanget og voldtaget af manden, som et foragtligt hundyr, der kun var skabt for at tilfredsstille mandens lyst. Og hende, som i oldtidens senere slaveri blev behandlet som et tillægsdyr, der blev vurderet efter hvor gode slavebørn hun fødte. Hende, der under middelalderens hoveri tålsom bar moderbyrden gennem åndens grusomme nat og fik prygl og spark for de pisk, ladefogden bankede ind på mandens ryg og ind i hans sind. Hende, som uden at kny har båret alverdens synd ind i det kristne samfund og under lidelser og forbandelser har forplantet slægten til nye tider og nye forhold. Ja, hvem har regnet med hende, der under kapitalismen er spærret inde i den lille toværelses lejlighed ude i udmarkshytterne og inde i byernes forborgne kaserner.

Er hun andet end en fødemaskine, hvis eneste opgave det er at skabe børn til produktionens og handelens vel? Hvad gør hun fordring på mere end denne velsignelse, under fattigdommen og svaghed stadig at gå og være frugtsommelig.

Har hun andet at gøre, end i sin ungdom, så længe hun skal bruges som tjenestepige, eller fabriksarbejderske, at være dydig, for, når hun endelig træffer en mand, der synes om hende, at gå med ham ind i ægteskabet, det store børneværksted, og være en flittig maskine?

Klager maskinen nogensinde over sin lod? Hvad brug er der for følelser og tanker og moral i produktionen? Og hvad skal hun med sligt? Hun har blot at føde, at klæde, at opdrage til hun er gammel og runken og ikke kan føde mere; så har vi plads for hende som skruppekone, til den humane fattiganstalt allernådigst oplader sine porte for hende, hvor hun i alderdommens sidste dage kan glæde sig over, at de små piger, hun satte i verden, troligt arver hendes lod.

Nej, ingen havde ventet, at hun skulle gøre oprør, og nu, da oprøret er en kendsgerning, står verden grebet af forfærdelse og videnskabsmændene har travlt med at udregne gådens løsning, og moralister og statsmænd prædiker for hende, og de vinker, den ene med himmelens goder og den anden med klingende mammon, når blot hun vil lægge sig i sin gamle stilling på barsellejet.

Men hvad nytter ord og hvad nytter løfter og penge og evig sandhed? Arbejderkvinden er begyndt at vågne; hun har åbnet sine øjne for de tilstande, i hvilke hun føder sine børn. Hun har set sin mor og sine søstre græde for mad og klæder til de små. Hun har selv prøvet, at disse små blev født til en ussel barndom, til en glædesløs ungdom og til en tilværelse i slid og savn og kval.

Hun er vågnet som menneske og har set, at det ikke alene er nok at være mor, men at moder forpligter. Hun har lært af naturen, at afkommets antal nøje tilpasses efter de livsmidler, der er tilstede, og hun har lært, at

under den nuværende vedvarende fattigdom kan en arbejderfamilie højst opdrage et par børn, hvis de almene, moralske og fysiske livsfordringer skal tilfredsstilles, og hvis afkommets fremtid blot nogenlunde skal sikres.

Og jo mere vi frigøres for børnebyrden, jo mere vil vi lære; vi vil en gang i vor trange kamp lære, at jo færre vi er, jo stærkere er vi, og vi vil takke vor kvinde for hendes stolte oprør.

Vi mænd vil lære at skatte skønhed gennem hendes oprør. Alt det herlige, der gik tabt for os ved den store børneflok i det fattige hjem, hvor kvindens skønhed, hendes ånds tiltalende ynde, hendes »jeg« som menneske og kammerat gik til grunde i spekulation og overbebyrdelse af lidelse og savn.

Og gennem de få børn vil hun skænke os sundt og livskraftigt afkom, som vi dobbelt vil elske og holde af.

Kvinde! Igennem dit stolte oprør, som ingen magt i verden kan knække, vil du genføde vor slægt til større livskraft, til større livsnydelse og skønnere livsglæde. Og du vil hjælpe vor klasse ud over det svære punkt, hvor vi skal styrte pengenes, det kolde metals herredømme over menneskeheden. Ved din forøgede livskraft, ved din forøgede skønhed og dine frigjorte følelser og tanker skal du give os syn og smag for livets herlige goder og give os mod til den store kamp mod vore undertrykkere, den kamp, der nu ved den store børneflok drukner i håbløshed og blodmangel.

Lad derfor udbytterne rase imod dig, lad moralister og statsmænd fordømme og udsætte præmier, og lad de uvidende mænd og kvinder af vor egen klasse fordømme dig; dit oprør er det største og mest gennemgribende, den undertrykte klasse endnu har rejst mod tyrannerne; men det er tillige så stort og så ædelt og så godt, at det hæver sig op over alt og alle.

Derfor hilser alle bevidste proletarer dit oprør og alle forstående mænd i vor klasse støtter din kamp, og i vort fællesskab vil vi skrive over vort leje: Sæt ikke flere børn i verden end du kan forsørge og opdrage på forsvarlig måde.

Det Anarkistiske Bibliotek

Christian Christensen
Arbejderkvindens Oprør
30. juni 1912

Hentet 05/03/17 fra
https://web.archive.org/web/20071021142325/http://www.anarkister.dk/arbejderkvindens_oproer.htm
Fra det syndikalistiske tidsskrift *Solidaritet*. Signeret A.

da.theanarchistlibrary.org